

สถาบันพระปกเกล้า

เรื่องเด่น 8 อยากเล่า

People's Audit Outcome & Impact

หลักสูตรการให้บริการสาธารณะ
โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

วัลย์พร ล้ออัจฉรรย์ และ วิศิษฏ์ ชัชวาลทิพากร

หนังสือชุด เรื่องเด่นอยากเล่า 8 People's Audit Outcome & Impact
หลักสูตรการให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
ผู้เขียน วลัยพร ล้ออัศจรรย์ วิชาญ ชัชวาลทิพากร

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

วลัยพร ล้ออัศจรรย์.

เรื่องเด่นอยากเล่า 8 People's Audit Outcome & Impact หลักสูตร
การให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน. -- กรุงเทพฯ :
สถาบันพระปกเกล้า, 2567.

116 หน้า.

1. บริการสาธารณะ -- การมีส่วนร่วมของประชาชน. 2. บริการสาธารณะ
ท้องถิ่น -- ไทย. I. วิชาญ ชัชวาลทิพากร, ผู้แต่งร่วม. II. ชื่อเรื่อง.

361.37

ISBN 978-616-476-418-7

รหัสสิ่งพิมพ์สถาบัน สวพ.67-45-00.0 (ebook)
ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

พิมพ์ครั้งที่ 1 ตุลาคม 2567

จัดพิมพ์โดย สถาบันพระปกเกล้า
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 (โซนทิศใต้)
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ 0-2141-9611 โทรสาร 0-2143-8177
<http://www.kpi.ac.th>

คำนำ

หนังสือเรื่องเด่นอยากเล่า 8 People's Audit Outcome & Impact เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้งานให้เกิดประโยชน์อย่างหลากหลาย และบังเกิดผลจริงอย่างเป็นรูปธรรม อันถือเป็นผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรการให้บริการสาธารณะ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's Audit) ผลการดำเนินงานของผู้ผ่านการอบรมในหลักสูตร People's Audit ที่ได้นำความรู้จากการเข้าร่วมการอบรมไปประยุกต์ใช้ และประสบความสำเร็จในการยกระดับการให้บริการสาธารณะ รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเข้าไปเป็นส่วนในการดำเนินการ ซึ่งหนังสือนี้เป็นการบอกเล่าเรื่องราวการนำความรู้จากกระบวนการ People's Audit ไปสู่การใช้ประโยชน์ต่อจากเรื่องเด่นอยากเล่า ที่จัดทำมาแล้ว 7 เล่ม

สถาบันพระปกเกล้า ขอขอบคุณผู้ถ่ายทอดประสบการณ์การนำความรู้ People's Audit ไปใช้ประโยชน์ทั้ง 3 ท่านได้แก่ นายณนัตชัย ณะสูตร นายเอกสิทธิ์ ณะสูตร และนายสมศักดิ์ จิตรเอื้อตระกูล ที่นำความรู้ไปพัฒนา

ต่อยอดจนได้ข้อมูลที่มีคุณค่าและส่งต่อแรงบันดาลใจแก่ผู้อ่าน และขอขอบคุณ ดร.ถวิลวดี บุรีกุล รองเลขาธิการ สถาบันพระปกเกล้า ที่เป็นผู้ริเริ่มในการทำ หลักสูตรนี้และให้คำปรึกษาในการทำหนังสือเล่มนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สถาบันพระปกเกล้า หวังเป็นอย่างยิ่งว่า “การยกระดับการให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน” (People’s Audit) ที่ดำเนินการอยู่ นี้ จะมีส่วนช่วยในการส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นประชาธิปไตยในเรื่องการมีส่วนร่วมและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในประเทศไทย ตลอดจนเผยแพร่องค์ความรู้ให้ประชาชนเกิดความตระหนัก และเข้าใจถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริการสาธารณะ และยกระดับการบริการสาธารณะได้อย่างกว้างขวางต่อไป

สารบัญ

คำนำ	3
สารบัญ	5

ส่วนที่ 1	ทำความรู้จัก People's Audit	9
1.1	โครงการวิจัย People's Audit	10
1.1.1	ความเป็นมา	10
1.1.2	แนวคิด People's Audit	11
1.2	หลักสูตร People's Audit	14
1.2.1	หลักสูตรระดับสัมฤทธิ์บัตร “การให้บริการ สาธารณะโดยการมีส่วนร่วม ของประชาชน” People's Audit	15
1.2.2	หลักสูตรประยุกต์ สำหรับการอบรมเฉพาะหน่วยงาน	20

ส่วนที่ 2	กรณีศึกษา การนำความรู้จาก People’s Audit ไปประยุกต์ใช้	23
2.1	จุดร่วมการพัฒนาเชิงคาน: การพัฒนาสู่เมืองแห่งการท่องเที่ยว โดย นายถนัดชัย ณะสูตร (PA27) เทศบาลตำบลเชียงคาน	23
2.2	การเข้าใจการมีส่วนร่วม: ทำให้ทำงานกับสถานศึกษาได้ดีมากขึ้น โดย นายเอกสิทธิ์ ณะสูตร (PA27) อนุบาลเชียงคาน 1	59
2.3	การมีส่วนร่วม: คือหัวใจของทุกการทำงาน โดย นายสมศักดิ์ จิตรเอื้อตระกูล (PA9) จ. ชัยนาท	85

ส่วนที่ 3	ข้อมูลตัวอย่างการนำความรู้ PA ไปประยุกต์ใช้ ช่วงปี 2566-2567	107
-----------	---	-----

ส่วนที่ 1

ทำความเข้าใจ People's Audit

การยกระดับการบริการ
สาธารณะด้วยกระบวนการมี
ส่วนร่วมของประชาชน หรือ
“People’s Audit” คือ การเปิด
โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
ในการปรับปรุง พัฒนาการบริการ
สาธารณะที่รัฐและท้องถิ่นจัดให้
ประชาชน โดยในการดำเนินโครงการ
จะมีการใช้เทคโนโลยีของการมี

ส่วนร่วมรูปแบบต่าง ๆ เข้าไปเพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง
ประชาชนจะเข้ามาร่วมยกระดับการบริการตั้งแต่ขั้นตอนการริเริ่ม การให้
ข้อมูล วางแผน ปรึกษาหารือ ร่วมปฏิบัติ และประเมินผล ตลอดจนรับ
ผลประโยชน์ และรับผิดชอบร่วมกันกับผู้ให้บริการ

กระบวนการนี้เป็นการยกระดับการบริการที่ผู้ให้บริการประสงค์จะดำเนินการให้เป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการ ไม่ว่าจะผู้รับบริการจะเป็นใคร โดยในการยกระดับการบริการนี้จำเป็นต้องมีปัจจัยนำเข้าที่มาจากผู้รับบริการเป็นสำคัญ

1.1 โครงการวิจัย People's Audit

1.1.1 ความเป็นมา

ในปี 2547 สถาบันพระปกเกล้า โดยความร่วมมือจากโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (UNDP) ได้มีการพัฒนาโครงการ “การยกระดับการให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน” (People's Audit for Thailand) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการพัฒนาการให้บริการสาธารณะ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน อันนำไปสู่การส่งเสริมจิตสำนึกเรื่องความเป็นประชาธิปไตย และเสริมสร้างธรรมาภิบาลในประเทศไทย ตลอดจนเผยแพร่องค์ความรู้ให้ประชาชนเกิดความตระหนัก และเข้าใจถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในเรื่องการบริการสาธารณะ และการยกระดับการให้บริการ

โดยโครงการดังกล่าวได้มีการพัฒนารูปแบบขึ้นมาอย่างเป็นระบบ และนำไปปรับใช้โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในส่วนงานราชการ เช่น ส่วนงานตำรวจ สถานีอนามัย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และส่วนของชุมชน ประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่ สกลนคร มหาสารคาม เพชรบุรี นครศรีธรรมราช

สุราษฎร์ธานี สงขลา กระบี่ นครนายก เมืองพัทยา ต่อมาขยายผลไปสู่การจัดทำเป็นหลักสูตรระดับสัมฤทธิ์บัตรการให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's Audit) ซึ่งดำเนินการโดยสถาบันพระปกเกล้า

1.1.2 แนวคิด People's Audit

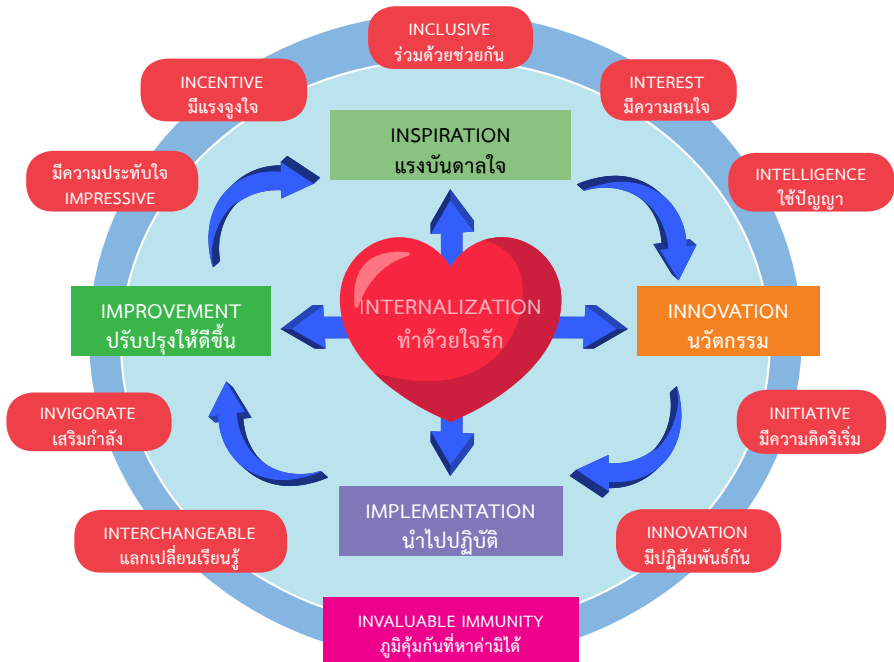
ถึงแม้คำว่า People's Audit จะแปลตรงตัวว่าการตรวจสอบโดยประชาชน แต่ในความเป็นจริงคงไม่มีใครอยากให้ใครตรวจสอบ หรือมาชี้หน้าว่ากัน ดังนั้น เพื่อการทำงานที่มีส่วนร่วม และไม่รู้สึกรู้ว่าคอยจับผิด แต่ประชาชนจะมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มแรกจนกระทั่งการติดตามผล และผู้ถูกติดตามก็ไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นการคอยจับผิด แต่ร่วมกันทำงานเพื่อส่วนรวม ให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

People's Audit จึงเป็นแนวคิดที่สามารถประยุกต์ใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมต่าง ๆ มากมาย ให้สามารถนำมาสู่การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงสามารถนำไปใช้ได้ในทุกภาคส่วน นำไปสู่การสร้างควมไว้วางใจกันที่สุดในที่สุด

การสร้างพลังในการดำเนินการยกระดับการบริการให้เป็นที่ต้องใจของผู้รับบริการและผู้ให้บริการ เป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ทั้งหมดนี้จะเริ่มได้ด้วยการสร้างพลังใจ แรงบันดาลใจ นำไปสู่การสร้างนวัตกรรม และนำไปปฏิบัติ เพื่อการปรับปรุงหรือยกระดับการบริการแล้วจึงย้อนกลับมาสู่การสร้างแรงบันดาลใจที่จะทำให้ดีขึ้นต่อไป ซึ่งจะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก็ต่อเมื่อมีความเต็มใจมีจิตสำนึกสาธารณะที่จะทำร่วมกันหรือทำด้วยใจ (Internalization) อันจะนำไปสู่

การสร้างภูมิคุ้มกันที่หาค่ามิได้ในสังคม ทั้งนี้ในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ จำเป็นต้องมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ช่วยเอื้อต่อการประสบความสำเร็จ ปัจจัยต่าง ๆ นั้นจะเกิดขึ้นเองมิได้ แต่ด้วยพลังต่าง ๆ ที่มาจากทุกคนร่วมกัน (inclusive) อาทิ การต้องทำร่วมกันมิใช่ทำคนเดียว กลุ่มเดียว ต้องมีความสนใจ (interest) ที่จะทำ มีความคิดริเริ่ม (initiative) ใช้ปัญญา (intelligence) จึงจะเกิดนวัตกรรม (innovation) ที่นำไปสู่การยกระดับการบริการสาธารณะแบบมีส่วนร่วมได้ในการจะทำอะไรหากไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (interactive) งานจะสำเร็จได้ยาก และขณะที่กำลังนำนวัตกรรม ไปปฏิบัติ (implementation) เสริมแรงกัน (invigorate) และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (interchangeable) ประเมินผล เมื่อเห็นผลงานมีการปรับปรุงจริง (improvement) จะเกิดความประทับใจ (impressive) มีผู้มาให้กำลังใจ แสดงความประทับใจ ชื่นชม เป็นแรงจูงใจ (incentive) ให้เกิดแรงบันดาลใจ (inspiration) ที่จะทำต่อเนื่องไป ดังเป็นการแสดงในภาพที่วงกลมด้านในเป็นขั้นตอนสำคัญของกระบวนการ People's Audit ส่วนวงจรรายนอกจะเป็นปัจจัยที่ต้องมีเพื่อเอื้อให้วงจรรายในขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งหัวใจของการดำเนินการ ก็คือ การมีใจรักที่จะทำ อุทิศเวลา สติปัญญาและร่างกาย แรงใจมาร่วมโครงการ ที่เรียกว่า “ทำด้วยใจรัก” นั่นเอง

ภาพ วงจรของการยกระดับการบริการสาธารณะแบบมีส่วนร่วม

ที่มา : เอกสารการเรียนรู้หลักสูตรการยกระดับการให้บริการสาธารณะ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในกระบวนการต่าง ๆ จะมีกิจกรรมย่อย ๆ อีกจำนวนมาก ซึ่งทั้งนี้ขึ้นกับการออกแบบและตัดสินใจร่วมกันของทุกฝ่าย และการคำนึงถึงบริบทของพื้นที่ และหน่วยงานที่ให้บริการด้วย เพื่อนำไปสู่การยกระดับการบริการอย่างแท้จริง

ในการเริ่มต้นกิจกรรมสิ่งสำคัญที่ต้องมี คือการมีความรู้ที่จะดำเนินการ มีความตระหนักที่จะสร้างการบริการที่ดี และเปิดโอกาสให้ประชาชนและฝ่ายต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมแล้วจึงดำเนินการร่วมกันรวมเป็นสามเหลี่ยมแห่งการเรียนรู้เพื่อการดำเนินโครงการยกระดับการให้บริการ

People's Audit จึงเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับเรื่องของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพราะเป็นการเน้นที่ประชาชน เป็นการประเมินโดยประชาชนเอง และประชาชนจะร่วมรับรู้ในการทำงานของหน่วยงานผู้ให้บริการ เพื่อปรับปรุงการทำงานร่วมกัน มิใช่เพียงการมาชี้แจงคำตอบโดยประชาชน แต่ให้ประชาชนมาร่วมคิดไปด้วยกัน จึงสามารถปรับใช้ได้กับกิจกรรมที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นของภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น ชุมชน หรือครอบครัว

1.2 หลักสูตร People's Audit

ภายหลังจากที่ สถาบันพระปกเกล้า ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย (UNDP) จัดทำโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เรื่องการให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's Audit) เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการให้บริการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และให้ประชาชนมีความพึงพอใจ ซึ่งในการดำเนินโครงการดังกล่าว ได้มีการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัตินำไปปฏิบัติจริงได้ โดยหลักสูตรนี้ได้มีการทดลองใช้ที่จังหวัดพิษณุโลกเป็นครั้งแรก และมีการปรับปรุง

แล้วนำไปเพื่อทดสอบในอีก 5 จังหวัด คือ สกลนคร เพชรบุรี เชียงราย สงขลาและมหาสารคาม โดยผลปรากฏว่า มีความเหมาะสมที่จะนำไปเผยแพร่ต่อไป ต่อมาจึงได้มีการนำไปพัฒนาและประยุกต์ใช้จัดอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

1.2.1 หลักสูตรสัมฤทธิ์บัตร “การให้บริการสาธารณะ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน” People’s Audit

เป็นหลักสูตรที่สถาบันพระปกเกล้า เห็นประโยชน์ของโครงการวิจัย ดังที่กล่าวมาตอนต้น ในแง่ของการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานด้านการมีส่วนร่วมที่เห็นผลได้จริงในเชิงปฏิบัติ จึงได้จัดให้มีหลักสูตรนี้ขึ้นในสถาบันเพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่อย่างกว้างขวางต่อไป โดยให้ชื่อว่า หลักสูตรสัมฤทธิ์บัตร “การให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน” ขึ้นในปี 2549 ซึ่งถือเป็นหลักสูตรระดับสัมฤทธิ์บัตร **หลักสูตรแรก**ของสถาบันพระปกเกล้า อันสะท้อนประสิทธิผลของหลักสูตร และผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เนื่องมาจากหลักสูตรนี้มุ่งหวังที่จะให้ผู้ผ่านการอบรมนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อการให้บริการของหน่วยงาน ผู้ที่จะเข้ารับการอบรมในหลักสูตร คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือรับบริการสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สามารถเข้าร่วมในการอบรมได้ต่อเนื่องตลอดหลักสูตร และเป็นผู้ที่มีความสนใจ ตลอดจนมีความกระตือรือร้นที่จะนำแนวคิดการให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน People’s Audit ไปใช้พัฒนาหน่วยงานของตนเอง

ทั้งนี้ เนื้อหาหลักสูตร และ วิธีการดำเนินการอบรม ให้ประกอบด้วย **ภาคทฤษฎี** เน้น การนำเสนอกรณีศึกษา (case studies) และ **ภาคปฏิบัติ**

คือ การฝึกปฏิบัติโดยมุ่งให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในระยะเริ่มต้น ปี 2549 - 2553 หลักสูตรจัดการอบรม 7 หัวข้อวิชา ที่เน้น เรื่องการให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยใช้เวลา การจัดอบรมรวม 51 ชั่วโมง ภายใต้โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรนี้สถาบัน พระปกเกล้าได้การจัดอบรมไปทั้งสิ้นจำนวน 13 รุ่น ต่อมาในปี 2553 สถาบันพระปกเกล้าได้มีการปรับปรุงหลักสูตรใหม่อีกครั้ง โดยมีการเพิ่ม หัวข้อวิชาเกี่ยวกับนโยบายและการวางแผนการมีส่วนร่วมอีก 9 หัวข้อวิชา ทำให้ระยะเวลาการอบรมเพิ่มขึ้นเป็น 85 ชั่วโมง และในปี 2566 ได้มี การปรับปรุงหลักสูตรใหม่อีกครั้ง เพื่อปรับลดจำนวนวันการศึกษาตาม ข้อเสนอของนักศึกษา โดยลดระยะเวลาการอบรมลงเหลือ 52 ชั่วโมง ปัจจุบัน (ปี 2567) สถาบันพระปกเกล้าจัดการอบรมในหลักสูตรสัมฤทธิ์บัตร การให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งสิ้น จำนวน 28 รุ่น มีผู้ผ่านเข้ารับการอบรมในโครงการนี้แล้วกว่า 1,000 คน

วัตถุประสงค์การจัดหลักสูตร

หลักสูตรสัมฤทธิ์บัตร “การให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วม ของประชาชน” People’s Audit มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชน องค์กร หรือหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการและผ่านการอบรมตามหลักสูตร มีความรู้ เจตคติ และทักษะ ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการให้บริการสาธารณะโดย กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน (People’s Audit) อันนำไปสู่การ ส่งเสริมจิตสำนึกเรื่องความเป็นประชาธิปไตย และเสริมสร้างธรรมาภิบาล ของไทย

2. เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ให้ประชาชนเกิดความตระหนัก และเข้าใจถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในด้านการบริการสาธารณะ และการยกระดับการให้บริการ

3. เพื่อส่งเสริมกระบวนการจัดการความรู้ (knowledge management) ผ่านการเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์จากการดำเนิน โครงการ

4. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถวางแผนการมีส่วนร่วมและ ประยุกต์ใช้การมีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตเนื้อหาของหลักสูตร

สำหรับหลักสูตรการให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของ ประชาชน (People's Audit) มีโครงสร้างเนื้อหาประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 พิธีเปิดการอบรมกิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมกลุ่ม สัมพันธ์ และการสอบประมวลผล และประเมินผลการอบรม รวม 3 ชั่วโมง

ส่วนที่ 2 เนื้อหา การเรียนการสอนในชั้นเรียน รวม 49 ชั่วโมง จำนวน 7 กลุ่มวิชา

กลุ่มวิชาที่ 1: ประชาธิปไตยและการให้บริการสาธารณะโดย การมีส่วนร่วมของประชาชน รวม 1 วิชา (2 ชั่วโมง)

หัวข้อวิชา

1. ประชาธิปไตยและการให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วม ของประชาชน (2 ชั่วโมง)

กลุ่มวิชาที่ 2: การค้นหาความต้องการในการให้บริการสาธารณะ
รวม 4 วิชา (12 ชั่วโมง)

หัวข้อวิชา

1. ความจำเป็นและเทคนิควิธีการค้นหาความต้องการ (4 ชั่วโมง)
 2. แผนที่เดินดินและเข้าถึงชุมชนเชิงบวก (1 ชั่วโมง)
 3. การลงพื้นที่สำรวจความต้องการชุมชน เก็บข้อมูลในพื้นที่ (3 ชั่วโมง)
 4. การประมวลผล จัดทำแผนที่เดินดินและนำเสนอผล (4 ชั่วโมง)
-

กลุ่มวิชาที่ 3: เทคนิคและเครื่องมือในการสร้างการมีส่วนร่วม
รวม 8 วิชา (16 ชั่วโมง)

หัวข้อวิชา

1. ธรรมนูญพลเมือง (Citizen's charter) (2 ชั่วโมง)
 2. การสนทนาแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ (ORID) (1 ชั่วโมง)
 3. ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Workshop) (3 ชั่วโมง)
 4. การประชุมวางแผนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (4 ชั่วโมง)
 5. เทคนิคการประชุมขึ้นชมอย่างสร้างสรรค์ (AIC) (2 ชั่วโมง)
 6. กระบวนการประชาเสวนาและสนทนากลุ่ม (2 ชั่วโมง)
 7. ประชุมกลุ่มแบบ Samoan Circle (1 ชั่วโมง)
 8. สุนทรียปรัชญา (1 ชั่วโมง)
-

กลุ่มวิชาที่ 4: กระบวนการพัฒนาและเทคนิคการให้บริการสู่ความเป็นเลิศสำหรับประเทศไทย (THAI PSEP) รวม 1 วิชา (4 ชั่วโมง)

หัวข้อวิชา

1. กระบวนการพัฒนาและเทคนิคการให้บริการสู่ความเป็นเลิศสำหรับประเทศไทย (4 ชั่วโมง)

กลุ่มวิชาที่ 5: การบูรณาการและการวางแผนสร้างการมีส่วนร่วม รวม 3 วิชา (10 ชั่วโมง)

หัวข้อวิชา

1. การจัดทำตัวแบบการสร้างการมีส่วนร่วม (2 ชั่วโมง)
2. การวางแผนสร้างการมีส่วนร่วม (6 ชั่วโมง)
3. การสร้างการมีส่วนร่วมแบบทฤษฎาวิชาการ (2 ชั่วโมง)

กลุ่มวิชาที่ 6: การประเมินผลแบบมีส่วนร่วม รวม 2 วิชา (4 ชั่วโมง)

หัวข้อวิชา

1. การจัดการความรู้และถอดบทเรียน (2 ชั่วโมง)
2. การประเมินผลแบบมีส่วนร่วม (2 ชั่วโมง)

กลุ่มวิชาที่ 7: การเตรียมกระบวนการและสร้างบรรยากาศ รวม 1 วิชา (1 ชั่วโมง)

หัวข้อวิชา

1. การเตรียมกระบวนการและสร้างบรรยากาศ (1 ชั่วโมง)

รวมเนื้อหาตลอดหลักสูตร 2 ส่วน ระยะเวลาการอบรมรวม
52 ชั่วโมง

1.2.2 หลักสูตรประยุกต์สำหรับการอบรมเฉพาะ หน่วยงาน

นอกจากที่ สถาบันพระปกเกล้าดำเนินการเปิดหลักสูตร ระดับ
สัมฤทธิ์บัตรการให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
(People's Audit) ซึ่งถือเป็นหลักสูตรหลักแล้ว ยังมีหน่วยงานที่สนใจ
และเห็นความสำคัญต่อการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงร่วมมือ
กับสถาบันในการนำความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการมีส่วนร่วมจากหลักสูตรนี้
ไปประยุกต์ใช้ โดยมีการปรับปรุงเนื้อหาการอบรมให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่
ของหน่วยงานนั้น ๆ ได้แก่

- โครงการอบรม และศึกษาดูงานการยกระดับการให้บริการสาธารณะ
โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน (จัดให้กับ Committee for Ethnic
Minority Affairs (CEM) จากประเทศเวียดนาม) ปี 2551
- โครงการฝึกอบรม เรื่อง “การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน”
ของกรมชลประทาน ปี 2552
- โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การให้บริการสาธารณะ
โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน” ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่
ปี 2553
- โครงการ “การให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน”
ของเมืองพัทยา ปี 2554

- โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การให้บริการสาธารณะด้านพลังงาน โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน” ของกระทรวงพลังงาน ปี 2555
- โครงการ “การฝึกอบรมการสร้างเครือข่ายและพันธมิตรในการ ป้องกันรักษาป่า” ของกรมป่าไม้ ปี 2556 2557 และ 2558

นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการโครงการ People’s Audit สถาบันพระปกเกล้า โดยสำนักวิจัยและพัฒนา ได้มีการติดตามประเมินผลจากผู้ผ่านการอบรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งพบว่า มีผู้ผ่านการอบรมจำนวนไม่น้อยที่ได้นำความรู้จากโครงการ People’s Audit ไปประยุกต์ใช้ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาและยกระดับการให้บริการสาธารณะในเรื่องต่าง ๆ ไม่เพียงแต่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะเท่านั้นหากแต่ยังมีหน่วยงานภาคเอกชนที่ได้นำความรู้จากโครงการ People’s Audit ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานได้ด้วยเช่นกัน

โดยในส่วนต่อไปนี้นำเสนอตัวอย่างของการนำความรู้จากการศึกษาอบรมในหลักสูตรระดับสัมฤทธิ์บัตรการให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ไปประยุกต์ใช้กับการทำงานตามภารกิจ หน้าที่ และความรับผิดชอบ

ส่วนที่ 2

2.1 จุดร่วมการพัฒนา เชียงคาน: การพัฒนาสู่ เมืองแห่งการท่องเที่ยว

โดย นายถนัดชัย ธนะสูตร (PA27)
เทศบาลตำบลเชียงคาน จังหวัดเลย

เทศบาลตำบลเชียงคาน มีพื้นที่ 2.7 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเชียงคาน ห่างจากจังหวัดเลยประมาณ 48 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 568 กิโลเมตร ตำบลเชียงคานมีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ลุ่ม ริมฝั่งแม่น้ำโขง ตั้งอยู่บนฝั่งขวาของแม่น้ำโขง (ตรงข้ามกับเมืองชะนะคาม แขวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว) โดยแต่เดิมเป็นพื้นที่ชุมชนและเกษตร

ตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา เชียงคานาได้พัฒนาสู่เมืองแห่งการท่องเที่ยว โดยดึงเอาทุนทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาและทุนทางธรรมชาติ พร้อมกันนี้ ก็เชื่อมโยงความเป็นเอกลักษณ์ด้านสถาปัตยกรรมของบ้านไม้เก่า รวมถึง ทุนทางวัฒนธรรมที่รายล้อมเชียงคานอยู่ อาทิ การใส่บาตรข้าวเหนียว ผาสาทลอยเคราะห์ มาเชื่อมร้อยเชียงคานเมืองโบราณริมฝั่งโขงสู่การท่องเที่ยว ที่ผู้คนรู้จักอย่างแพร่หลาย จนได้รับการคัดเลือกให้เชียงคานเป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่ยั่งยืนของโลกจากสภาการท่องเที่ยวโลกในปี 2563 วิวัฒนาการท่องเที่ยว เชียงคานในอดีตมาถึงปี 2567

เมื่อปี 2566 เทศบาลตำบลเชียงคาน โดย นายกมล คงปิ่น นายกเทศมนตรีตำบลเชียงคาน ได้มีดำริให้ส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมคือ นายถนัดชัย ชนะสูตร หรือ “หัวหน้าถนัดชัย” ปัจจุบันรับราชการ อยู่ที่สำนักงานเทศบาลตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ในตำแหน่งหัวหน้าสำนักปลัด เข้ารับการเรียนรู้ในหลักสูตรการให้บริการ สาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน รุ่นที่ 27 ของสถาบันพระปกเกล้า ซึ่งเป็นที่มาว่าทำไมจึงได้มาเข้าร่วมเรียนในหลักสูตรนี้

“เทคนิคกระบวนการที่สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมที่เรียนรู้มา ในฐานะของ คนท้องถิ่นเนีย ผมว่ามันตรงนะครับ”

โดย “หัวหน้าถนัดชัย” ได้ให้ข้อมูลว่า ก่อนหน้าจะเข้ารับการอบรมตนเองได้มีหน้าที่เกี่ยวกับการสร้างการมีส่วนร่วมอยู่บ้างแล้ว แต่ภายหลังได้เข้าร่วมอบรมแล้วในส่วนตัว รู้สึกประทับใจ เห็นกระบวนการ

ต่าง ๆ ที่ไม่เคยเห็น ได้รับรู้ประสบการณ์จากอาจารย์แต่ละท่านที่ถ่ายทอดมา ได้ความรู้ใหม่ ๆ เกิดความรู้สึกว่าแนวคิดเหล่านี้ตรงกับการทำงานในท้องถิ่น แต่ขณะเดียวกันก็เกิดความไม่มั่นใจว่าจะสามารถทำได้ไหม เพราะเป็นเทคนิคใหม่ ๆ ประกอบกับความคาดหวังจากท่านนายกที่ส่งไปเข้ารับการอบรม แต่เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าที่หน่วยงานได้จัดส่งไปแล้ว จึงได้ตั้งใจนำความรู้ มาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่

“ทำงานให้ดีต้องมีทีม”

“หัวหน้าถนัดชัย” เริ่มที่ สร้างทีมในเฉพาะส่วนที่รับผิดชอบ ประมาณ 4 - 5 คน โดยนำความรู้เทคนิคที่อาจารย์ถ่ายทอดมาเผยแพร่ ส่งต่อสู่ทีมงาน โดยทดลองปฏิบัติกับงานที่รับผิดชอบของท้องถิ่นที่ต้อง ทำงานกับประชาชน ทบทวนกระบวนการ และอ่านคู่มือที่ได้รับเพื่อการพัฒนา ทีมงานที่มีคุณภาพ แรก ๆ ทีมงานก็ยัง งงเรื่องการติดเทป การเขียนบัตรคำ แต่ก็ทำไปตามสั่ง ตอนหลังจึงได้เข้าใจกระบวนการ

“เริ่มจากการมีส่วนร่วมในองค์กร”

ภายหลังจากได้ทีมงานแล้ว งานแรกที่เริ่มใช้กระบวนการมีส่วนร่วม คือ งานการพัฒนาบุคลากรในองค์กร ได้ดำเนินการจัดโครงการเพิ่มศักยภาพและพัฒนาบุคลากร เพื่อพัฒนาองค์กรและบุคลากรในการยกระดับ

ธรรมาภิบาลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับหน้าที่ และภารกิจของเทศบาล โดยได้จัดให้มีการฝึกอบรมและศึกษาแลกเปลี่ยนแนวคิดในการดำเนินการใหม่ ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้และปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน เพื่อจัดทำค่านิยม วิสัยทัศน์องค์กร โดยใช้เทคนิค คำถาม บัตรคำ คำถาม ORID กราฟไยแมงมุมเพื่อปิดจุดอ่อน และเสริมจุดแข็ง

“นำความรู้สู่การพัฒนาท้องถิ่น”

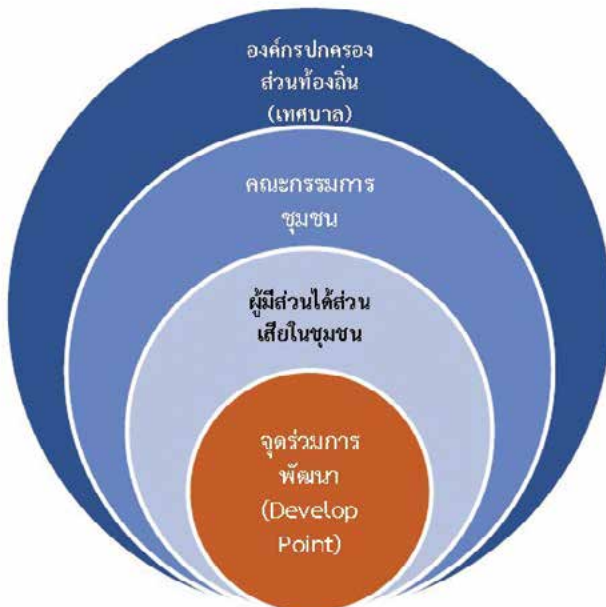
เมื่อสร้างทีมงานได้แล้ว และมีการเริ่มใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมใหม่ ๆ ภายในองค์กรแล้ว ก็ถึงเวลาที่ “หัวหน้าถนัดชัย” ต้องนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับชุมชน

โดยการจัดทำโครงการ “จุดร่วมการพัฒนาเชียงคาน (Chiang Khan Develop Point)” ซึ่งเป็นเวทีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (ชวนคิดชวนคุย) ในหัวข้อ การเสริมสร้างกลไกการมีส่วนร่วมชุมชนเชียงคานต่อการกำหนด ทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น จุดร่วมการพัฒนาเชียงคาน มุมมองพัฒนาเชียงคาน (ชุมชนกับการมีส่วนร่วม พัฒนาเชียงคาน) กระบวนการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมชุมชน ต่อการพัฒนาท้องถิ่นเชียงคาน ชวนคิดชวนคุย สู่ข้อเสนอการพัฒนาเชียงคาน

เนื่องจากวิวัฒนาการท่องเที่ยวเชียงคานในอดีตมาถึงปี 2567 สิบกว่าปีที่ผ่านมาปัจจัยภายนอกส่งผลต่อข้อเสนอเชิงนโยบายให้กับเชียงคานว่าต้องพัฒนาอย่างนี้ตรงนี้ด้านนี้อย่างหลากหลาย จากบุคคล กลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่ให้ข้อเสนอแนะไว้

ในขณะที่เดียวกันปัจจัยภายในท้องถิ่นโดยกลุ่มคนในท้องถิ่นเชียงคานเองที่ยังไม่ได้หาจุดร่วมต่อการพัฒนาเชียงคาน หรือมีแต่ยังไม่เป็นรูปธรรม ฉะนั้น การส่งเสริมการท่องเที่ยว รวมทั้งการพัฒนาท้องถิ่นต่อจากนี้ไป จึงมุ่งความสำคัญกับคนหรือชุมชนเชียงคานได้ร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนาเชียงคานเพื่อส่งต่อให้กับคนรุ่นหลัง เพื่อร่วมกันค้นหา “จุดร่วมการพัฒนาเชียงคาน (Chiang Khan Develop Point)” นั่นเอง

“หัวหน้าถนัดชัย” จึงนำแนวคิดเทคนิควิธีการให้บริการสาธารณะ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนของสถาบันพระปกเกล้า มาดำเนินการค้นหา จุดร่วมการพัฒนา (develop point) เพื่อให้เห็นฉกาทศน์ของการพัฒนา ท้องถิ่นเชียงคานต่อจากนี้ไป โดยมุ่งไปที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย มาร่วมผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อนำผลึกทางความคิดของคนในชุมชน รวบรวมเป็นข้อเสนอต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเองในทุกมิติ สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และเจตนารมณ์ ของเทศบาลตำบลเชียงคานที่มุ่งยกระดับและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ชุมชนผ่านกลไกคณะกรรมการชุมชน 9 ชุมชน ต่อการจัดบริการสาธารณะ ร่วมก้าวกับการพัฒนาท้องถิ่นเชียงคานในระยะ 3 ถึง 5 ปี โดยคำนึงถึง ผู้มีส่วนได้เสียและกลุ่มเป้าหมายตามภาพนี้

โดยได้มีการเชิญกลุ่มเป้าหมาย เข้ามามีส่วนร่วมผ่านการดำเนินการ เทคนิควิธีการสร้างการมีส่วนร่วม 2 รูปแบบ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Workshop Method) และการสนทนาแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ (ORID Method) ผ่านกระบวนการทำงาน Plan Do Check Act

ภาพการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Workshop Method)

ณ วัดมหาธาตุ อ.เชียงคาน จ.เลย

จุดร่วมการพัฒนาศูนย์สุขภาพ (Chiang Khan Develop Point)
แผนงานที่ 1 เชียงคานาเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ที่	โครงการ/กิจกรรม	รวมทำต่อเนื่อง			โครงการข้ามปี		
		2564	2569	2570	ชุมชน	เทศบาล	หน่วยงานอื่น
1	ปรับภูมิทัศน์บริเวณวัดวัง รังสิตสิงห์ หน้าศูนย์รวมใจ / <i>พื้นที่วัดวัง</i>	✓	✓	✓	✓	✓	
2	รณรงค์การบริโภคผักผลไม้ปลอดสารพิษ และขยะรีไซเคิล	✓	✓	✓	✓	✓	อพท.เลย
3	ขยายระบบน้ำ / <i>ลดวางระบบน้ำ</i> <i>(160-200) (68-70)</i>					✓	
4	ซ่อมแซมรั้ววงศน์แยกขยะ	✓				✓	อพท.เลย
5	จัดซื้อรถบรรทุกขยะ		✓			✓	
6	รณรงค์การทิ้งขยะลงถังแยก	✓	✓	✓	✓	✓	

จุดร่วมการพัฒนาศูนย์สุขภาพ (Chiang Khan Develop Point)
แผนงานที่ 2 เชียงคานาเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ที่	โครงการ/กิจกรรม	รวมทำต่อเนื่อง			โครงการข้ามปี		
		2568	2569	2570	ชุมชน	เทศบาล	หน่วยงานอื่น
1	ส่งเสริมให้มีสถานบริการรถแท็กซี่ภายใน - จัดให้มีรถแท็กซี่ภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน	✓				✓	
2	ส่งเสริมการมีรายได้ - ส่งเสริมการมีอาชีพ ส่งเสริมรายได้ของประชาชน ในพื้นที่ชายขอบ	✓	✓	✓		✓	
3	พัฒนาเครือข่ายส่งเสริมสุขภาพ - ส่งเสริมให้กลุ่มผู้สูงอายุรวมกลุ่มทำกิจกรรม	✓	✓	✓		✓	
4	พัฒนาสื่อรณรงค์ - ส่งเสริมให้คนในชุมชนเข้ากันทำอาชีพที่มั่นคง	✓	✓	✓		✓	แผนงานจังหวัด อปท. อ่างทอง - วิทยาลัยราชภัฏเลย วิทยาลัยเกษตร ๑๒7
5	โรงเรียนผู้สูงอายุเชียงคาน - จัดทำหนังสือคู่มือโรงเรียนผู้สูงอายุ	✓	✓	✓		✓	

แผนงานที่ ๓ โดยงานฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

โครงการ/กิจกรรม	ร่วมทำก่อนปี			เข้าร่วมทำต่อปี		
	2568	2569	2570	ชุมชน	ภาคีพันธมิตร	หน่วยงาน/โรงเรียน
- สัปดาห์วิชาการ - กิจกรรมแข่งขันคณิตศาสตร์ - การแข่งขันคณิตศาสตร์ในวงกว้าง - การแข่งขันคณิตศาสตร์ - การแข่งขันคณิตศาสตร์ในวงกว้าง - การแข่งขันคณิตศาสตร์ - การแข่งขันคณิตศาสตร์ในวงกว้าง - การแข่งขันคณิตศาสตร์	✓	✓	✓	✓	✓	สภ. เชียงตน
- กิจกรรมส่งเสริมอาชีพในชุมชน - การฝึกอบรมอาชีพในชุมชน - การฝึกอบรมอาชีพในชุมชน	✓	✓	✓		✓	สภ. เชียงตน
- กิจกรรมส่งเสริมอาชีพในชุมชน - การฝึกอบรมอาชีพในชุมชน - การฝึกอบรมอาชีพในชุมชน	✓	✓	✓	✓	✓	สภ. เชียงตน ส.ส. เชียงตน
- กิจกรรมส่งเสริมอาชีพในชุมชน - การฝึกอบรมอาชีพในชุมชน - การฝึกอบรมอาชีพในชุมชน	✓	✓	✓	✓	✓	อพท. ๕ สภ. เชียงตน
- สัปดาห์แม่ - กิจกรรมแม่ - ทนถน	✓			✓	✓	รพ. ๖๖ รพ. ๖๖
- กิจกรรมส่งเสริมอาชีพในชุมชน - การฝึกอบรมอาชีพในชุมชน - การฝึกอบรมอาชีพในชุมชน	✓	✓	✓	✓	✓	รพ. ๖๖ รพ. ๖๖

กิจกรรมพัฒนาเด็กเยาวชน (Chiang Khon Develop Point)
แผนงานที่ ๔ เชียงคนเมืองนวัตกรรมสุขภาพวิถีชีวิตยั่งยืน

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ร่วมทำก่อนปี			เข้าร่วมทำทันที	
		2568	2569	2570	ชุมชน	หน่วยงาน (ระบุ)
1	บทบาทการชี้แนะเชิงบวกให้แก่ เด็กคน	✓			✓	(ทองดำ)
2	ชมรมผู้สูงอายุภาษาถิ่น	✓	✓	✓	✓	- พช. - วัฒนธรรมฯ
3	ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่เด็กและเยาวชน	✓	✓	✓	✓	(ร.ร.) ท. ด. ช. ๖
4	พนักงันวันพระ (เด็กคนและเด็กคน)	✓	✓	✓	✓	- พช. - วัฒนธรรมฯ
5	เล่าเรื่องเมืองเชียงคน (ชวนเจ้าเล่ห์ความดี)	✓	✓	✓	✓	- พช. - วัฒนธรรมฯ
6	กิจกรรมเขียนเรื่องเชียงคนให้แก่ (ชวนเจ้าเล่ห์ความดี)	✓	✓		✓	- วัฒนธรรมฯ

จุดรวมการพัฒนาเชียงใหม่ (Chiang Khon Develop Point)
แผนทางการที่ 5 เชียงคนเมืองแนวทางการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

ที่	โครงการกิจกรรม	ร่วมทำออนไลน์			ใครร่วมทำบ้าง		
		2568	2569	2570	ชุมชน	ภาคี/องค์กร	หน่วยงาน (อื่น)
1	ลานกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์วิถีวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	✓			✓	✓	
2	พัฒนาการท่องเที่ยววิถีถิ่น วิถีคน 4.0 สิ่งแวดล้อม - สิ่งทางวัฒนธรรม 4.0 สิ่งแวดล้อม - สิ่งทางวัฒนธรรม	✓	✓	✓	✓	✓	- อพท - สถาบันต่างๆ
3	สืบค้นหาสัมพันธภาพ - ของทางสื่อสาร - ขยายบทบาท	✓	✓	✓	✓	✓	
4	การปรับปรุงห้องสุภาพชน - ให้สะดวกใช้ร่วมกัน โดยชุมชนมีส่วนร่วม	✓	✓	✓	✓	✓	
5	พัฒนาศักยภาพเครือข่าย การท่องเที่ยว - ฟื้นฟูและพัฒนาการท่องเที่ยว - บูรณาการด้านวัฒนธรรม	✓	✓	✓	✓	✓	- อพท

ภาพการสนทนาแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ (ORID Method)

ณ ห้องประชุมธรรมโกศล สำนักงานเทศบาลตำบลเชียงคาน

“ปลูกฝังรากฐาน การมีส่วนร่วมให้เยาวชน”

นอกจากการพัฒนาท้องถิ่นในระดับพื้นที่แล้ว หัวหน้านัดชัย ยังได้ใช้ความรู้การมีส่วนร่วมในการร่วมจัดกิจกรรมสร้างสรรค์นิเวศน์ การเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งเป็นการปลูกฝังรากฐานการมีส่วนร่วมให้เยาวชน ภายใต้โครงการพัฒนาจังหวัดต้นแบบเพื่อการสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัวในชุมชน ณ โรงเรียนครอบครัว (วัดป่าไถ่) ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย โดยใช้ เทคนิคแผนที่เดินดิน dot democracy และการประยุกต์ใช้ action planning เป็น ปฏิทินวัฒนธรรมชุมชน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมให้กับเด็ก เยาวชนและครอบครัวในชุมชน

“เผยแพร่ความรู้ สู่ท้องถิ่นกัลยาณมิตร”

นอกจากเรื่องการสร้างการมีส่วนร่วมในหน่วยงานตนเอง การสร้างการมีส่วนร่วมระดับบูรณาการในพื้นที่ และการสร้างการมีส่วนร่วมกับเยาวชนในระดับชุมชนแล้ว หัวหน้ากณัตตชัยยังได้ใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมไปใช้กับท้องถิ่นภายนอก หรือในนามท้องถิ่นกัลยาณมิตรอีกด้วย เนื่องจากเทศบาลตำบลเชียงคานมีการแลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงานอื่นในรูปแบบการศึกษาดูงาน ภายหลังจากที่หัวหน้ากณัตตชัยจบการอบรม ทางผู้บริหารก็ได้ให้โอกาสในการใช้ความรู้ในการบรรยายให้ความรู้หน่วยงานที่มาขอดูงาน

หัวหน้ากณัตตชัยจึงคิดว่า จะใช้เทคนิควิธีการมีส่วนร่วมอย่างไรถึงจะสร้างความน่าสนใจ และเป็นประโยชน์กับผู้มาศึกษาดูงาน ในที่สุดจึงคิดว่าจะใช้เทคนิคคำถาม ORID บัตรคำ รวมถึง dot democracy เข้าช่วยในการให้ความรู้หน่วยงานต่าง ๆ ในแง่ของการสร้างความรู้จักตนเอง โดยใช้คำถามเพียงสองถึงสามคำถาม เช่น คุณลักษณะอะไรที่ทำให้องค์กรของท่านมีธรรมาภิบาล ปัญหาหลักที่ต้องเร่งแก้ไขในองค์กรคืออะไร และองค์กรของท่านจะต้องเติมเต็มเรื่องใดได้อีก ซึ่งเพียงสองสามคำถามนี้ ก็สร้างความประทับใจให้กับหน่วยงานที่มาดูงาน เพราะหลาย ๆ องค์กรหน่วยงานพบว่าผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ได้สื่อสารทำความเข้าใจกัน มีแต่การทำงานและการปฏิบัติตามคำสั่ง เมื่อหัวหน้ากณัตตชัยใช้เทคนิคบัตรคำและการจับกลุ่มความคิด ตอบสองคำถามนี้ พบว่าผู้มาร่วมศึกษาดูงานหลายคนให้ความเห็น ให้คำตอบที่ทำให้หัวหน้าหน่วยงานที่พามาดูงาน ถึงกับทิ้งไปเลยทีเดียว ไม่ว่าจะเป็นที่เทศบาลตำบลดอนเจดีย์

จังหวัดสุพรรณบุรี เทศบาลตำบลสีมามงคล จังหวัดนครราชสีมา เทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี เทศบาลตำบลปากน้ำประแส จังหวัดระยอง องค์การบริหารส่วนตำบลสำราญใต้ จังหวัดกาฬสินธุ์ องค์การบริหารส่วนตำบลดงกลาง จังหวัดชัยภูมิ

“เทคนิค PA เข้ากันได้ดี กับการทำงานในท้องถิ่น”

หัวหน้าถนัดชัย สรุปปิดท้ายว่า การนำความรู้ด้านการมีส่วนร่วมจากหลักสูตรสัมฤทธิ์บัตรการให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ทำให้เกิดประโยชน์ที่หลากหลาย และสามารถพลิกแพลงได้ในการใช้งาน ไม่ว่าจะเป็นการใช้ในการระดมความคิดเห็น การสร้างความกล้าแสดงออกให้คนในชุมชน การใช้บัตรคำ การใช้ dot democracy ทำให้คนไม่เขินอายในการลุกขึ้นมาแสดงการมีส่วนร่วม กล้าเสนอ ไม่กลัวการเขียน ไม่กลัวลายมือไม่สวย และทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง และเกิดประโยชน์ หรืออย่างการระดมความคิดเห็นแบบมีส่วนร่วม ผลลัพธ์ที่มาจากการมีส่วนร่วม คือชาวบ้านออกความเห็นให้เทศบาลตำบลเชียงคาน จัดดำเนินโครงการ “ก่อสร้างลานวัฒนธรรม (หน้าวัดท่าคก)” เพื่อดำเนินการสาธารณประโยชน์และเทศบาลได้ความต้องการนั้นมาจัดสรรงบประมาณและดำเนินการก่อสร้างจริง ซึ่งเป็นตัวอย่างของการสร้างการมีส่วนร่วมที่แท้จริง

การบริหารงานที่เด่นชัดและสร้างการมีส่วนร่วมโดยตลอดนี้ ส่งผลให้ เชียงคาน ได้รับการรับรองสถานะความยั่งยืน Green Destinations Silver Award 2024 โดย Green Destinations เป็นระบบรับรองมาตรฐานระดับนานาชาติที่รับรองความสำเร็จในการพัฒนาความยั่งยืนให้กับแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเป็นระบบรับรองมาตรฐานที่ได้รับการ Accredited จาก GSTC หรือ สภาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Council : GSTC) อีกด้วย

สรุปบทเรียนการใช้กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม

นายถนัดชัย ณะสูตร (PA27)

เทศบาลตำบลเชียงคาน จังหวัดเลย

2.2 นำการมีส่วนร่วม มาประยุกต์ใช้กับ งานสถานศึกษา

นายเอกสิทธิ์ ณะสูตร (PA27) ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเชียงคาน (เทศบาล1)

โรงเรียนอนุบาลเชียงคาน (เทศบาล 1) ตั้งอยู่ ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย สังกัดกองการศึกษาเทศบาลตำบลเชียงคาน เปิดทำการเรียนการสอนระดับการศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น คือ ระดับชั้นอนุบาล 2-3 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 1-3 ปัจจุบันมีนักเรียนประมาณ 300 คน และครูจำนวน 30 คน

เทศบาลตำบลเชียงคานได้ส่งบุคลากรคือ นายเอกสิทธิ์ ณะสูตร ผู้อำนวยการโรงเรียน เข้ารับการศึกษานในหลักสูตร (People's Audit) รุ่นที่ 27 (PA27) ร่วมกับ หัวหน้าสำนักงานเทศบาลตำบลเชียงคาน นายถนัดชัย ณะสูตร

ภายหลังจบการศึกษา ผอ.เอกสิทธิ์ ได้เริ่มนำความรู้การมีส่วนร่วม มาปรับใช้กับพัฒนาบุคลากรภายในก่อนเป็นอันดับแรก โดยนับว่าเป็น การทบทวนบทเรียนความรู้และสร้างทีมงาน และสร้างความเชี่ยวชาญ ในการใช้เครื่องมือการสร้างการมีส่วนร่วม เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ด้วยการจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (แฉ่มใจ 1) โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ทางการศึกษา ทั้งในสังกัดและเขตพื้นที่ใกล้เคียง กว่า 80 คน

“เริ่มต้นฝึกฝนการสร้าง การมีส่วนร่วมจากวงเล็ก ๆ ”

ผอ.เอกสิทธิ์ได้ดำเนินการกิจกรรมด้วยเครื่องมือต่าง ๆ จาก การเรียนตามขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการเริ่มต้นด้วยการละลายพฤติกรรม การแบ่งกลุ่ม สร้างความสัมพันธ์สนิทสนมในกลุ่ม การเล่นเกมสันทนาการ การแข่งขันแปดองสามัคคี ตามด้วยการใช้เครื่องมือ Workshop Method และ Action Planning โดยการนำเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ มาให้ ผู้เข้าประชุมฝึกฝนและคุ้นเคย ไม่ว่าจะเป็นการใช้บัตรคำ ปากกาแท่งใหญ่ การใช้กระดาษเทปซึ่งครูได้มีความชำนาญในระดับหนึ่ง สามารถดำเนินการได้ ตามระยะเวลาที่กำหนดหรือตามกติกา เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำงานครั้งต่อไป

การจัดงานแฉ่มใจครั้งที่ 1 จัดขึ้นในช่วงปิดภาคการศึกษาของ โรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ให้บุคลากรในโรงเรียน ทั้งผู้บริหาร ครู และ เจ้าหน้าที่ ได้ร่วมกันให้ความคิดเห็น ถึงผลการดำเนินงาน และแนวทาง

ในการพัฒนาของโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม แทนการนั่งประชุมตามระบบแบบเดิม ๆ ซึ่งทำให้เกิดความแปลกใหม่ บุคลากรมีความผ่อนคลายและให้ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ กล่าวเสนอแนะมากขึ้น

“สร้างการมีส่วนร่วมกับ ผู้ประกอบการและนักเรียน”

นอกจากการนำมาใช้กับบุคลากรในกิจกรรมแฉ่ใจแล้ว ผอ.เอกสิทธิ์ ได้ขยายการสร้างการมีส่วนร่วมไปใช้ในกิจกรรมของโรงเรียน เช่นการประชุมผู้ประกอบการ แต่เดิมจะใช้การประชุมแล้วนั่งฟังและยกมือโหวตจากผู้ประกอบการ แต่ภายหลังจากการเรียนรู้เรื่องการมีส่วนร่วม จึงเปลี่ยนมาใช้แนวทางมีส่วนร่วม ให้ผู้ประกอบการแสดงความคิดเห็น การใช้กระดาษบัตรคำ เขียนความคิดเห็น แล้วรวบรวมเพื่อนำเสนอ ผู้ประกอบการที่เขียนไม่ได้

ก็มีการให้ครูเข้าไปช่วยในการเขียนบัตรคำ หรือการทำกิจกรรมกับนักเรียน ในโรงเรียนที่มีการนำแนวทางสันตนาการมาใช้กับนักเรียนมากขึ้น การเล่นเกมสัปดาห์ การใช้กีฬาเบตองสามัคคี ทำให้รูปแบบการทำงานภายในโรงเรียนมีบรรยากาศที่เปลี่ยนไปในทางการสร้างการมีส่วนร่วมมากขึ้น

ประกาศ

โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ (เทศบาล ๑)
แจ้งกำหนดการ

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓

- รายงานตัว / ปฐมนิเทศ นักเรียนใหม่
- ประชุมผู้ปกครอง (นุกระดับชั้น)
- มอบทุนการศึกษา

#ทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ / ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ (เทศบาล ๑)
สังกัดกองการศึกษา เทศบาลตำบลเชียงใหม่

 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ (เทศบาล ๑)
  08-1654-4470 (ผอ.เอกสิทธิ์)

“พฤติกรรมเปลี่ยน ห้อง ผอ. เปิดเสมอ และน่าเข้ามามากขึ้น”

จากการสัมภาษณ์ บุคลากรในโรงเรียน ก่อนหน้าการเข้ารับการศึกษารอบรมในหลักสูตร People’s Audit ผอ.เอกสิทธิ์ จะเป็นผู้บริหารที่ค่อนข้างเจียมขรึม การเข้าพบผู้บริหารแต่ละครั้งเป็นการนำเอกสารเข้ามาให้ลงนามหรือเป็นการปรึกษาเรื่องงานเมื่อมีการเรียกพบ

แต่ภายหลังจากการอบรมเรื่องการมีส่วนร่วม ผอ.เอกสิทธิ์ ก็เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เริ่มมีการพูดคุยแลกเปลี่ยน รับฟังความคิดเห็น และห้อง ผอ.ก็เปิดรับอยู่ตลอด สามารถเข้าไปพูดคุยได้ทุกเรื่องไม่เฉพาะเรื่องงาน ทำให้บรรยากาศการทำงานผ่อนคลาย และครูผู้น้อยกล้าในการแสดงความคิดเห็น นำเสนอความเห็นให้ ผอ. แม้ไม่ได้มีการถาม ซึ่งทำให้การทำงานเป็นไปได้อย่างดี

**“ยกระดับการสร้างการมีส่วนร่วมสู่
การบริหารจัดการสถานศึกษาสังกัด อปท.”**

ผลจากการเริ่มใช้เครื่องมือสร้างการมีส่วนร่วม ช่วยให้บรรลุผลตามที่คาดหวัง การใช้เครื่องมือในการยกระดับการมีส่วนร่วมดังกล่าว ทำให้ช่วยดำเนินกระบวนการเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ของการจัดทำโครงการได้ ประกอบกับขั้นตอนวิธีการที่ง่ายต่อการมีส่วนร่วม และสรุปผลได้ ทุกคนยอมรับในกติกา จึงเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพในการยกระดับการมีส่วนร่วมฯ ผอ.เอกสิทธิ์ จึงได้จัดทำโครงการถัดมาคือ “โครงการการยกระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาสังกัด อปท. (เทศบาลตำบลเชียงคาน)” กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ในพื้นที่ กรรมการสถานศึกษา ต้นสังกัด เพื่อมีพัฒนาเรื่องการมีส่วนร่วมและการร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา พ.ศ.2567 ตามขั้นตอนและกระบวนการดำเนินการจัดทำแผน ด้วยเทคนิค Action Planning โดยเริ่มจากการทำข้อดีข้อเสีย (SWOT) ปัญหาอุปสรรคในสถานศึกษา การใช้บัตรคำ การจัดกลุ่มความคิด นำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกลยุทธ์ กำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนา พันธกิจ และวิสัยทัศน์ นำไปพัฒนาเป็นแผนฯ ต่อไป ซึ่งโครงการได้ดำเนินการเสร็จสิ้นได้แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2567 แบบมีส่วนร่วมซึ่งเป็นรูปแบบที่ไม่เคยได้มีการทำมาก่อน

“วางแผนต่อยอดและขยายวง การใช้การมีส่วนร่วมสู่อำเภอข้างเคียง”

ทั้งนี้ ผอ.เอกสิทธิ์ ได้มีการจัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อขอความเห็นชอบต่อแผนการที่ได้จากการมีส่วนร่วมต่อผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้รับการรับรองและประกาศใช้เป็นที่เรียบร้อย โดยจากการทำงานทั้ง 2 โครงการ ที่ผ่านมาสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ร่วมงานมากในรูปแบบการสร้างการมีส่วนร่วม ผอ.เอกสิทธิ์ จึงมีความประสงค์อยากให้ดำเนินการพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา (ปฏิบัติการงัดใจ ครั้งที่ 2) โดยดำเนินการวางแผนในการดำเนินการร่วมกับ 5 อำเภอได้แก่ อำเภอเชียงคาน อำเภอปากชม อำเภอเมืองเลย อำเภอภูเรือ และอำเภอท่าลี่ ในช่วงเดือน ตุลาคม 2567 เพื่อทบทวนเครื่องมือต่าง ๆ ในหลักสูตร (People's Audit) ต่อไป

“สิ่งสำคัญในการมีส่วนร่วมคือ เปิดโอกาส
การสร้างกระบวนการคิด แก้ปัญหาร่วมกัน”

ในการนำการมีส่วนร่วมมาใช้ในแนวทางด้านการบริหารงาน การศึกษานั้น มีข้อเสนอแนะที่ฝากไว้สำหรับการดำเนินกิจกรรม ในลักษณะเดียวกันในอนาคตว่า “การดำเนินกิจกรรมกระบวนการมีส่วนร่วมในภาคการศึกษา สิ่งสำคัญคือเปิดโอกาส สร้างพื้นที่ เวที ในการสร้างกระบวนการคิด แก้ปัญหาร่วมกัน โดยผู้เป็นวิทยากรเป็นเพียง พี่เลี้ยง และดำเนินโครงการให้ตรงประเด็นและระยะเวลา พยายามให้อยู่ ในเนื้อหาที่ตั้งไว้ เทคนิคต่าง ๆ จากที่ได้รับการอบรมจากสถาบันพระปกเกล้า มีความยืดหยุ่นและนำมาผสมผสานกันได้ ยึดในหลักของกระบวนการ ที่จะดำเนินการแบบมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง”

สรุปบทเรียนการใช้กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม

นายเอกสิทธิ์ ณะสูตร (PA27)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเชียงคาน (เทศบาล 1)

2.3 การมีส่วนร่วม: คือหัวใจของทุกการทำงาน

นายสมศักดิ์ จิตรเอื้อตระกูล (PA9) อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชัยนาท

นายสมศักดิ์ จิตรเอื้อตระกูล นักศึกษา PA รุ่นที่ 9 อดีตสมาชิก สภาพัฒนาการเมืองจังหวัดชัยนาท อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนเขื่อนเจ้าพระยา และอดีตผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชัยนาท ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง รองประธานวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเมืองสาปยา ตลาดโรงพักเก่าสรรพยา (ตลาดกรีนดี) ซึ่งต่อไปนี้จะขอเอ่ยนามในชื่อ ผอ.สมศักดิ์

*ใช้หลัก 3*3*

**ท่านมีอะไรดี 1,2,3*

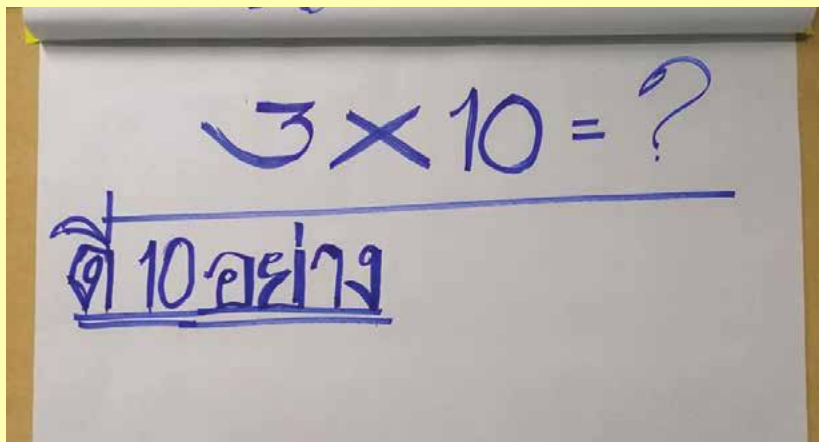
**อะไรที่เป็นปัญหา 1,2,3*

**ท่านอยากเห็นอะไร 1,2,3*

ภายหลังจบการศึกษา People's Audit รุ่นที่ 9 ผอ.สมศักดิ์
 ในขณะนั้นดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองจังหวัดชัยนาท
 ได้นำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาอบรมไปใช้ในเวทีชุมชนต่าง ๆ เนื่องจาก
 โดยตำแหน่งในขณะนั้นคือสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองจะต้องมีการลงไป
 รับฟังปัญหาจากชาวบ้านและชุมชนต่าง ๆ ซึ่งแต่เดิมก่อนการศึกษาอบรม
 การประชุมเวทีชุมชนใช้วิธีเปิดวงสนทนา เป็นลักษณะคุ้ยรอบวง ใครอยากพูด
 ก็พูด ใครไม่อยากจะพูดก็ฟัง ภายหลังจากเข้ารับความรู้เทคนิคต่าง ๆ จึงได้เริ่มใช้
 เทคนิคและเครื่องมือ โดยให้ชื่อว่า หลัก 3*3 กล่าวคือ จะใช้หลักการตั้ง
 คำถาม 3 หัวข้อ และให้ผู้เข้าประชุมแต่ละคนตอบ หัวข้อละ 3 ถึง 10 คำตอบ
 ตามความเหมาะสม โดยทั้ง 3 คำถามประกอบด้วย

1. ชุมชนของท่านมีอะไรดี
2. อะไรที่เป็นปัญหาของชุมชนท่าน
3. ท่านอยากเห็นอะไรเกิดขึ้นในชุมชนท่าน

โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนเขียนคำตอบลงในบัตรคำ และ
 ผอ.สมศักดิ์ ใช้วิธีการติดบัตรคำตอบ และจัดกลุ่มความคิด และจัดลำดับ
 ความสำคัญ เป็นการประยุกต์ใช้การสนทนาแบบมีส่วนร่วม ด้วย ORID
 method ร่วมกับ workshop เพื่อให้ผู้เข้าประชุมสามารถมีส่วนร่วมได้
 อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม ไม่เกิดการเสียเปรียบได้เปรียบ รวมถึงเป็น
 การสะท้อนความคิดเห็นให้ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นและยืนยันคำตอบทันที
 ซึ่งเป็นวิธีการที่ ผอ.สมศักดิ์ ใช้ได้ผลดีตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาและมักจะใช้
 หลักการนี้จนมาถึงปัจจุบันหากต้องทำเวทีลักษณะเช่นนี้

ต่อมาเมื่อ ผอ.สมศักดิ์ ได้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชัยนาท ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนประมาณ 2,000 คน ซึ่งต้องมีการบริหารจัดการในเรื่องสถานศึกษาหลายเรื่อง ผอ.สมศักดิ์ ได้นำเอาแนวคิดเรื่อง ผู้มีส่วนได้เสีย และการมีส่วนร่วมมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนหลายเรื่อง โดยได้นำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในการบริหารงาน โดยโต๊ะทำงานและห้อง ผอ. จะเป็นพื้นที่ที่ ครู ผู้ปกครอง และเด็กนักเรียน สามารถมาเข้าพบได้เสมอ เพื่อหารือเรื่องต่าง ๆ

“เมนูอาหารเด็กนักเรียน ถูกต้อง และยังต้องถูกใจด้วย”

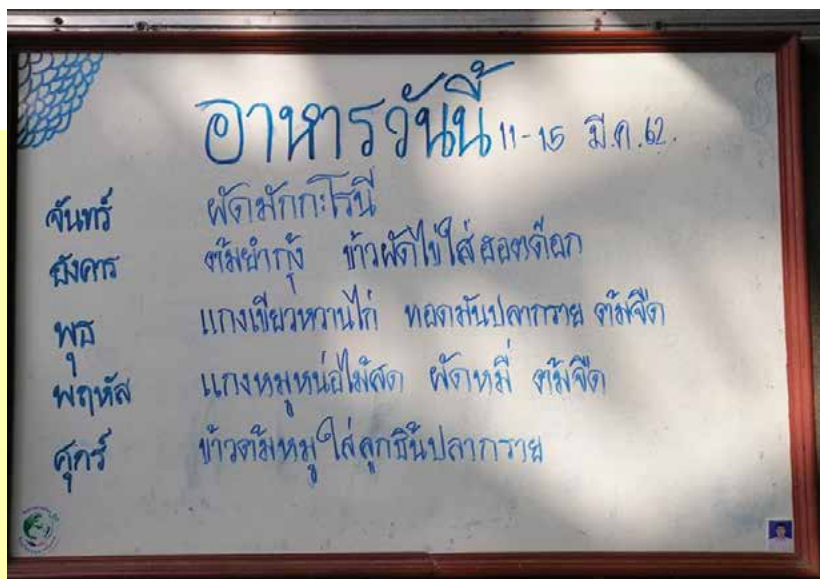
เรื่องแรกที่ต้องพัฒนาคือเรื่องอาหาร ผอ.สมศักดิ์ พบว่า เด็กนักเรียนมักกินอาหารเหลือ มีอาหารเหลือทิ้งในแต่ละวัน และบางเมนูอาหารเด็กนักเรียนแทบจะไม่แตะต้อง ทำให้เกิดการสิ้นเปลืองทรัพยากร ซึ่งตามระบบเดิม เมนูอาหารจะคิดมาจากคุณครูโภชนาการและแม่ครัวของโรงเรียน ผอ.สมศักดิ์จึงเริ่มคิดแก้ปัญหาด้วยการประชุมคุณครูและแม่ครัว ถามาถึงปัญหาและแนวทางแก้ไข ซึ่งปัญหาที่พบคือเด็กไม่ชอบเมนูอาหาร

ผอ.สมศักดิ์จึงใช้วิธีการมีส่วนร่วม ด้วยการให้คุณครูแต่ละชั้นเรียนนำเมนูโภชนาการไปให้เด็กนักเรียนเลือก และสอบถามความต้องการของแต่นักเรียนละห้องเรียน โดยให้เลือกทั้งเมนูที่ชอบที่สุดจากเมนูโภชนาการ ‘Thai School Lunch’ แพลตฟอร์มจัดสำหรับอาหารกลางวันให้นักเรียนไทย ถูกหลักโภชนาการ ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และสอบถามสิ่งที่เด็กอยากกิน นอกเหนือเมนู ซึ่งเด็กจะเสนอความต้องการตัวเอง เช่น ไก่ทอด เกาะ ไอศกรีม โดยเมื่อได้คำตอบครบทุกชั้นเรียนจึงนำผลคำตอบที่ได้มาสรุปในที่ประชุมครู เพื่อหาเสียงส่วนใหญ่ และจัดทำรายการเมนูอาหารในแต่ละเดือนต่อไป ทั้งนี้ ผอ.สมศักดิ์ ยังได้ใช้โอกาสนี้สร้างการมีส่วนร่วมกับเด็กอีกด้วยว่า เมื่อทางโรงเรียนจัดสรรเมนูอาหารตามที่เด็กต้องการแล้ว จะขอให้เด็กนักเรียนดำเนินการ 4 ไม่ ระหว่างรับประทานอาหาร คือ ไม่ส่งเสียงดัง ไม่หกเลอะเทอะ ไม่เหลือทิ้ง ไม่พอขอใหม่ได้ ซึ่งทำให้การจัดการเรื่องอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมสำเร็จไปได้ด้วยดี ทุกคนได้รับประโยชน์ตามที่ตนเองต้องการ และทำให้โรงเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศ “เมนูอาหารคุณค่าผักและผลไม้ 5 สี สำหรับนักเรียน” โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ในปี 2561

สรุป / เวนชอร์		เลขอาทาน / ๒๒	
1. ซีโตรงหมุดขึ้น	15. ขั้วต้มกุ่ม	๑. ต้มยำกุ้ง	๑๗. ต้มจืดกำลัง
2. หัวกรีกผักต้ม / กระป๋อง / ปลาทุ		๒. ข้าวมันไก่	๑๘. ข้าวต้มเคียว
3. แองลิ้ม	16. ผัดเปรี้ยวหนุ่ย	๓. ปลาทอด	
4. ปลาทอด	17. บั๊หนมแดง	๔. ต้มจืดวุ้นเส้น	
5. ผัดไก่ยี่เข่ง	18. ผัดซีอิ้ว	๕. ไข่พะโล้	
6. ผัดกะเพรา	19. ผัดหมี	๖. ก๋วยเตี๋ยวหมู+ลูกชิ้น	
7. ต้มไก่กะหวดอง	20. ข้าวคั่วกระป๋อง	๗. เย็นตาโฟ	
8. แองไก่ทอด	21. ผัดไทย	๘. ปีกไก่ทอด	
9. แองเป็นนานปลากระป๋อง		๙. หมูปั้นทอด	
10. ปลาพันหีบสามรส	22. กุ้งอบวุ้นเส้น	๑๐. ผัดผักโรตีสาย	
11. ทอดมันปลากระป๋อง	23. หมูแดดเดียว	๑๑. ข้าวผัดกระเพรา	
12. แองมิสมัน	24. หมักกอบ	๑๒. ข้าวผัดไข่	
13. ไข่ไข่ดาว	25. ต้มกะทิวุ้นเส้น	๑๓. ซอทอด	
14. ข้าวหน้าไก่	26. ปลาเก็ดซีอิ้ว	๑๔. ไข่เจียว	
	27. ต้มซีอิ้วหน้า	๑๕. ข้าวผัดกุนเชียง	
		๑๖. ราดหน้า	

อาหารง้วน ๒-11 ม.ค. ๖๓

จันทร์	ซีโตรงหมุดขึ้น	ผัดกะเพราหมูตัว
อังคาร	ข้าวต้มกุ่ม	ยำกุนเชียง
พุธ	ไข่พะโล้	ปลาแห้งทอด
พฤหัสบดี	แกงหน่อไม้สด	ต้มเค็มผัก
ศุกร์	ผัก	ผัดไก่ยี่เข่ง

เรื่องต่อมาที่ ทางผอ.สมศักดิ์ มีความภาคภูมิใจในการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมคือ การเข้าร่วมโครงการ “ห้องเรียนสีเขียว” โรงเรียนคาร์บอนต่ำสู่ชุมชน (ลดการใช้พลังงานไฟฟ้าที่บ้านนักเรียน) ด้วยการใช้การหลักการมีส่วนร่วม ประชุมพัฒนาพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กนักเรียน ซึ่งให้เห็นข้อดีของการประหยัดพลังงานที่ทำให้ผู้ปกครองลดภาระค่าใช้จ่าย สามารถนำเงินเหลือจ่ายไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ครอบครัวและเด็กได้ อีกทั้งต้องขอการมีส่วนร่วมในการรวบรวมใบเสร็จค่าไฟฟ้าของครอบครัวเด็กนักเรียนทุกคน เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการเข้าร่วมโครงการจนในที่สุด โรงเรียนอนุบาลชัยนาท จึงได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ “ห้องเรียนสีเขียว” โรงเรียนคาร์บอนต่ำสู่ชุมชน (ลดการใช้พลังงานไฟฟ้าที่บ้านนักเรียน) ระดับประถมศึกษา ประเภทจำนวนนักเรียน 1,500 คนขึ้นไป โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

โรงเรียนคาร์บอนต่ำสู่ชุมชน ปี 2562
(ลดการใช้พลังงานไฟฟ้าที่บ้านนักเรียน)

ชนะเลิศระดับประเทศสีเขียว
ระดับประถมศึกษา ประเภทจำนวนนักเรียน 1,500 คนขึ้นไป
(รางวัลโล่และเกียรติบัตร , เงินรางวัล 15,000 บาท)
จำนวน 1 โรงเรียน

โรงเรียนอนุบาลชัยนาท

จังหวัดชัยนาท

ชนะเลิศระดับประเทศ
ระดับประถมศึกษา ประเภทจำนวนนักเรียน 1,500 คนขึ้นไป
(รางวัลโล่และเกียรติบัตร , เงินรางวัล 10,000 บาท)
จำนวน 2 โรงเรียน

โรงเรียนอนุบาลประจวบคีรีขันธ์

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โรงเรียนอนุบาลพะเยา

จังหวัดพะเยา

“กำหนดกติกาจากการมีส่วนร่วม การรับเด็กนักเรียนจับฉลาก 100%”

โรงเรียนอนุบาลชัยนาทเป็นโรงเรียนใหญ่ และมีผู้ปกครองต้องการให้เด็กเข้ามารับการศึกษาในโรงเรียนจำนวนมากในแต่ละปีการศึกษา ผอ.สมศักดิ์ ได้เริ่มใช้หลักการมีส่วนร่วมมาประยุกต์ใช้ในการรับเด็กนักเรียน เข้ารับการศึกษา เริ่มจากการนำเสนอนโยบายกับที่ประชุมผู้ปกครองในเรื่อง การเปิดรับสมัครเด็กนักเรียน ด้วยระบบจับฉลาก 100% เพื่อความเท่าเทียม เสมอภาคกัน โดยการจับฉลากกำหนดให้ผู้ปกครองเป็นคนจับฉลากแทน เด็ก ๆ ซึ่งผู้ปกครองทุกคนเห็นด้วย และได้กำหนดกฎกติกาการมีส่วนร่วม ร่วมกันกับผู้ปกครองและครู เช่น การกำหนดระยะเวลา เปิดและปิดรับสมัคร ผู้ประสงค์จับฉลาก การติดประกาศรายชื่อผู้สมัครและมีสิทธิ์จับฉลาก โดยในวันจับฉลากจะมีการให้คณะตัวแทนผู้ปกครองทำหน้าที่ตรวจนับ จำนวนฉลาก นอกจากนี้ในวันจับฉลากหากมีผู้ปกครองที่เดินทางมาเกินเวลา เริ่มจับฉลากจะมีการสอบถามเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมเพื่อร่วมกันตัดสินใจว่าจะอนุญาตให้ร่วมจับฉลากหรือไม่ เป็นต้น ซึ่งจากการดำเนินการมีส่วนร่วมนี้ จึงทำให้การรับเด็กเข้าเป็นนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลชัยนาทดำเนินไปได้ด้วยดี เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ไม่มีปัญหาการกำหนดโควต้า โดยผ่านการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ ปปช.และศึกษาธิการจังหวัดชัยนาทอีกด้วย

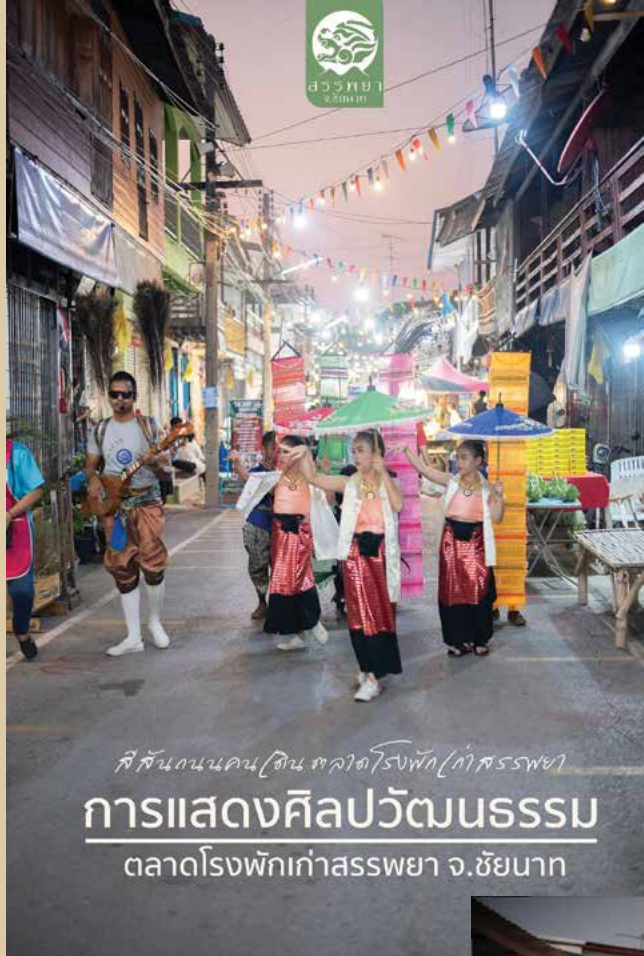

“ถ้ามีส่วนร่วมมาก จะโดนตำหนิน้อย”

ในส่วนของบริษัทปัจจุบัน ผอ.สมศักดิ์ เป็น รองประธานวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเมืองสาปยา ตลาดโรงพักเก่าสรรพยา (ตลาดกรีนดี) จ.ชัยนาท ก็ได้นำเอาแนวคิดการมีส่วนร่วมมาประยุกต์ใช้ ในการบริหารจัดการวิสาหกิจและถนนคนเดิน ตลาดโรงพักเก่าสรรพยา เพื่อให้เป็นตลาดที่มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ด้วยการร่วมกันกำหนดกฎกติกา และดำเนินตามกฎ เช่น การกำหนดวัน เวลาการจัดตั้งตลาด ที่กำหนดเป็นวันเสาร์อาทิตย์แรกของเดือน การกำหนดเส้นทางเดินรถ การจัดการเรื่อง ที่จอดรถ การจัดการขยะมูลฝอย การวางกฎเหล็กห้ามใช้ภาชนะโฟม เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การตั้งตลาดกรีนดี การใช้ถุงพลาสติกที่ย่อยสลายได้ ด้วยการวางกฎกติกา รวมถึง การคัดเลือกร้านค้า การจัดทำผลิตภัณฑ์ชุมชนต่าง ๆ เช่น ผ้าบาติก อาหารยาพื้นบ้าน ทำให้ตลาดถนนคนเดินยังคงเสน่ห์และมีผู้คนมาจับจ่ายใช้สอยทุกต้นเดือน ซึ่งการนำแนวคิดการมีส่วนร่วมมาใช้ในการบริหารจัดการตลาด ทำให้ทุกคนเข้าใจกฎกติกาและลดทอนเสียงตำหนิในการบริหารจัดการไปได้

โดยการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมดังกล่าวทำให้ “วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเมืองสาปยา ชัยนาท” สามารถคว้า “รางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย” (Thailand Tourism Awards) หรือ “รางวัลกินรี” ครั้งที่ 14 ประจำปี 2566 ของ “การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)” มาครองได้ถึง 2 รางวัล คือ รางวัลยอดเยี่ยม (กินรีทอง) สาขาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน และรางวัลดีเด่น (กินรีเงิน) ประเภทการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำเพื่อความยั่งยืน

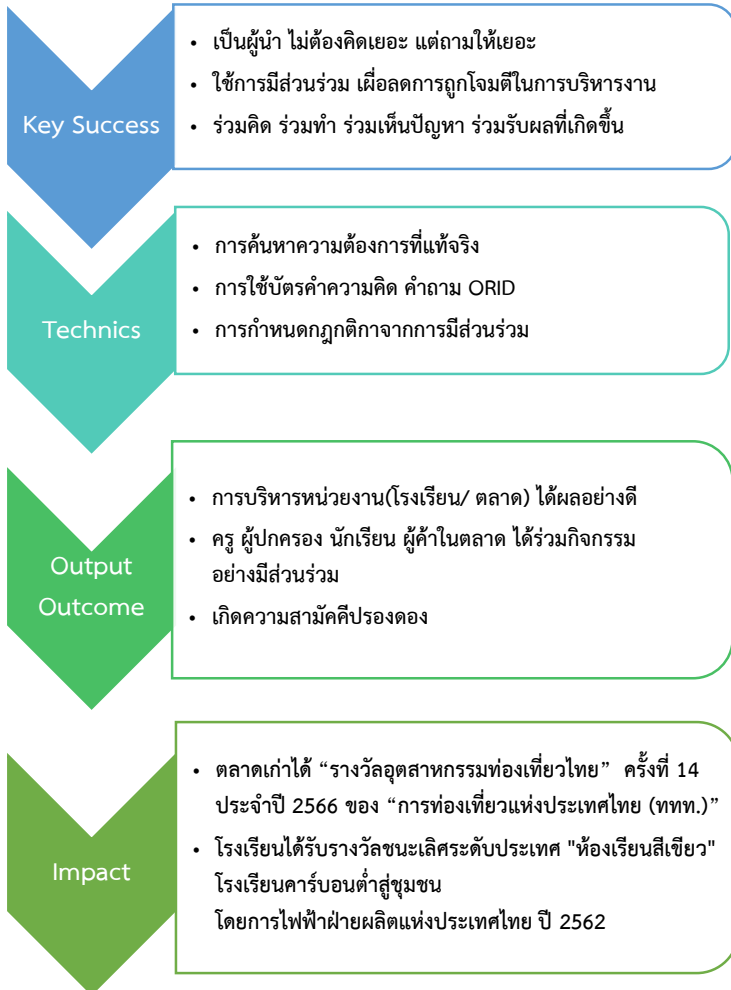
ศิลปินถนนคนเดิน ตลาดโรงพัก (ค่ำ) อสรพญา
การแสดงศิลปวัฒนธรรม
ตลาดโรงพักเก่าอสรพญา จ.ชัยนาท

สรุปบทเรียนการใช้กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม

นายสมศักดิ์ จิตรเอื้อตระกูล (PA9)
อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชัยนาท

ส่วนที่ 3

ข้อมูลตัวอย่าง การนำความรู้ PA ไปประยุกต์ใช้ ช่วงปี 2566-2567

กมลพร วังกระแสร PA28 ผู้จัดการสาขา ธนาคาร
อาคารสงเคราะห์ ใช้กับทีมงานในการให้ทีมงานในสาขา ทั้งหมด
13 คน มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องการกำหนดแนวทาง
ในการขยายฐานสินเชื่อ และเงินฝากของสาขา ในการประชุม Brief ย่อย
โดยทำหน้าที่เป็นผู้ฟังที่ดี และจดบันทึกข้อเสนอแนะนำของทุกคน
และมาหาข้อสรุปทางเลือก ซึ่งผลสรุปว่าสาขาได้แนวทางการทำงาน
ที่เกิดจากทีมงานทุกคนมีส่วนร่วม

ไกรสิทธิ์ โลมรัตน์ PA28 วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ กรมโยธาธิการและผังเมือง ใช้การพัฒนาบริการสาธารณะจัดให้มีบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก เช่นเก้าอี้ที่นั่งรอ ซา กาแฟ น้ำดื่ม กล้องรับฟัง ความคิดเห็น เป็นต้น แก่ผู้มาขอรับบริการทดสอบวัสดุ ณ กองวิเคราะห์ วิจัยและทดสอบวัสดุ กรมโยธาธิการและผังเมือง ซึ่งมีผู้มาขอรับบริการ ไม่น้อยกว่าเดือนละ 20 ราย และผลตอบรับอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจยิ่ง

จริยารุจี สุขวิชัย PA28 นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ จัดทำแผนพัฒนาค่ายลูกเสือ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม โดยอยู่ระหว่างนำเสนอคณะกรรมการบริหาร ลูกเสือแห่งชาติเพื่อขอความเห็นชอบ

จารุภา คชบก PA28 นักวิชาการ สำนักงานหลักประกัน สุขภาพแห่งชาติ ได้เผยแพร่เทคนิคการมีส่วนร่วมให้ห้องที่ทำงาน โดยได้รับความสนใจและถ้ามีเปิดอบรมจะสมัครเข้ารับการอบรมอีกด้วย

ชูเกียรติ วัฒนากุล PA14 บริษัท แอดวานซ์อินโฟร์เซอร์วิสเซิล จำกัด (มหาชน) ใช้แนวทางการมีส่วนร่วมจัดทำโครงการบ้านสะอาด สิ่งแวดล้อมดี

ณิชากัตร์ แจ่มแจ่ม PA28 นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการระดมความเห็นเชิงประเด็นในเวที ตะวันออกฟอรัม โดย สศช. ร่วมกับภาคีเครือข่ายภาคตะวันออก หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน

ธนเดช ศิริกุล PA28 วิศวกรรปฏิบัติการระดับสูง (กสทช.) ดำเนินการจัดทำโครงการรณรงค์การมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัยในที่ทำงาน สำนักงาน กสทช.

ธนัท สุวรรณกิตติ PA28 หัวหน้ากองชุมชนสัมพันธ์ และประชาสัมพันธ์โรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย นำไปใช้กับการทำงานร่วมกับชุมชนที่ได้รับคัดเลือกในพื้นที่เขื่อนภูมิพล จ.ตาก เขื่อนสิริกิติ์ จ.อุตรดิตถ์ เขื่อนอุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น เรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ชุมชนทำเพื่อให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน สามารถเข้าสู่ตลาดใหม่ ๆ โดยหลังจากการอบรมมีการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการนำการรับฟังอย่างเข้าใจ ค้นหาความต้องการของชุมชนที่แท้จริง การหาทางแก้ไขปัญหาของวิสาหกิจและชุมชนร่วมกัน ปัจจุบันชุมชนกำลังจะนำผลิตภัณฑ์ด้านอาหาร เช่น น้่านมเม็ดมะม่วงหิมพานต์แบบบรรจุกล่องเข้าสู่ร้านสะดวกซื้อในภูมิภาค ผลไม้อบแห้งที่พัฒนาทั้งกระบวนการและบรรจุภัณฑ์เข้าสู่ตลาดด้านการท่องเที่ยว และมีแผนจะขยายการดำเนินงานโดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนไปยังชุมชนอื่น ๆ ในปีถัดไป

นภดล พิมสาร PA28 โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข นำหลักการมีส่วนร่วมไปใช้ในโครงการการพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์เพื่อการป้องกันการพลัดตกหกล้มระดับปฐมภูมิ (primary prevention) ในผู้สูงอายุไทย และลงพื้นที่เก็บข้อมูลกับผู้สูงอายุใน 5 จังหวัด โดยใช้รูปแบบวิธีวิทยาการวิจัย การออกแบบร่วมกัน (Co-Design) เป็นเครื่องมือสำหรับขับเคลื่อน

ในกระบวนการวิจัย ในลักษณะ Bottom-up approach ซึ่งดึงเอาผู้สูงอายุ ผู้ดูแล ผู้กำหนดนโยบาย ผู้ปฏิบัติงาน มารวมความคิดเห็น หาแนวทาง ในการป้องกันการพลัดตกหกล้มในพื้นที่ของตนเอง

ประจักษ์ ศรีจินดา PA28 รองนายกเทศมนตรี เทศบาล ตำบลบางเสร่ จังหวัดชลบุรี จัดทำการศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วม โดยการสำรวจความคิดเห็นและจัดทำโครงการโครงสร้างพื้นฐานกับชุมชน ในเขต 8 ชุมชน ก่อนการบรรจุในแผนพัฒนาเพิ่มเติม

ประภัสร์ อ่อนฤทธิ์ PA28 รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โค้งไผ่ ได้ถ่ายทอดวิธีการมีส่วนร่วมไปให้หัวหน้าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ 20 คน ที่ อบต.โค้งไผ่ ได้ทราบถึงเทคนิควิธีของ People's Audit

บุญภณ ชัยธนาบุญนกร PA28 ผู้จัดการสาขา ธนาคาร อาคารสงเคราะห์ ปรับใช้ในที่ทำงาน เพื่อให้ทุกคนและทีมงาน ตระหนักถึงการมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการพัฒนาขององค์กร รวมถึงกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์กร

พัฒนพงศ์ สุวรรณธวัช PA18 วิศวกรระดับ 10 การไฟฟ้า ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ใช้แนวคิดมีส่วนร่วมโดยใช้กับผู้ปฏิบัติงาน ในหน่วยงาน 450 คน ในการประชุมพิจารณาเพื่อให้มีส่วนร่วมในการทำงาน ได้รับความร่วมมือด้วยดี รวมถึงใช้ในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ชุมชนใกล้แนวเขตเดินสายส่งไฟฟ้าแรงสูงอย่างมีส่วนร่วม

ระพีพร เกตุแก้ว PA28 นักวิชาการส่งเสริมและพัฒนา
สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง องค์การมหาชน เผยแพร่ให้แก่เพื่อน
 ร่วมงานในการจัดเวทีประชุม การจัดทำแผนพัฒนาชุมชน ระดับชุมชน
 โดยการถ่ายทอดกระบวนการมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือสอง
 และการระดมความคิดเห็นในกลุ่มย่อยเพื่อให้ได้ข้อมูลแต่ละมิติ เช่น
 เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม สิ่งที่ได้รับผู้เข้าร่วมได้วิเคราะห์
 ความต้องการตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน และนำไปปรับใช้ในการทำงาน
 คือ การทำกระบวนการกลุ่มย่อย เรื่องการวิเคราะห์ชุมชนเพื่อจัดทำ
 แผนพัฒนา ในการอบรมนักพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง
 โดยใช้เครื่องมือ 1) การทำกิจกรรมละลายพฤติกรรม และการสร้าง
 บรรยากาศ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้รู้จักเพื่อนร่วมทีม 2) การใช้กระดาศ
 บัตรคำ/บรู๊ฟ เพื่อระดมความคิดเห็นในกลุ่มแลกเปลี่ยนประเด็นปัญหา
 3) การทำแผนที่เดินดินแบบคร่าว ๆ เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของคน
 ในชุมชน 4) การถอดบทเรียนหลังจากรดมความคิดเห็นแล้ว เรามี
 การเตรียมกระบวนการเป็นอย่างไร เนื้อหาได้ครบถ้วนหรือไม่ เป็นไป
 ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ สิ่งที่ทำแล้วดีมีอะไรบ้าง สิ่งที่ทำแล้ว
 ไม่ประสบความสำเร็จมีอะไรบ้าง แล้วเราจะปรับปรุงให้ดีกว่านี้ควรทำ
 อย่างไร นอกจากนี้ ยังจัดทำโครงการสนับสนุนการจัดทำถังพักน้ำ
 พร้อมระบบกระจายน้ำในชุมชนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม จาก
 การอบรมนักพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนแบบโครงการหลวง ซึ่งเป็น
 การขยายโอกาสไปยังชุมชนที่ยังขาดแหล่งเงินทุน ความรู้ในการพัฒนา
 เพื่อปรับเปลี่ยนระบบเกษตรแบบดั้งเดิม คือ การปลูกพืชเชิงเดี่ยว
 (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์) เป็นการปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 ลดการเผาป้องกันฝุ่นละออง PM 2.5 ผู้ได้รับประโยชน์ 170 หลังคาเรือน

วศิน เจริญสุข PA28 นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสนามชัย ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมกับประชาคมเพื่อร่วมกันเสนอความเห็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อตำบล หมู่ละ 50 คน จำนวน 6 หมู่บ้าน

วัชรพงษ์ พรหมมานันท์ PA19 หัวหน้าแผนกเผยแพร่ข่าวสารงานที่ดิน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ใช้นำน้อง ๆ ทีมงานไปสนับสนุนการทำงานในพื้นที่ใกล้ชิดประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย และการสร้างความเข้าใจอย่างเป็นระบบ ต่อการทำงานในพื้นที่ดำเนินโครงการในพื้นที่โครงการ เช่น วัด โรงเรียน ชุมชน

วันนิวัต เต็งสุวรรณ PA28 ผู้จัดการส่วน สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ใช้การละลายพฤติกรรมและกิจกรรมสร้างสานสัมพันธ์เพื่อสร้างความคุ้นเคยและการมีส่วนร่วม ก่อนทำการประชุมอบรม 1. อบรมความรู้เรื่องสิทธิหลักประกันสุขภาพกับปฐมภูมิศิริราช 2. อบรมความรู้เรื่องมิตรภาพบำบัดกับหน่วยบริการ

วิรรอง คงนุรัตน์ PA28 นักธรมีวิทยาชำนาญการกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพลังงาน ใช้กระบวนการรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อการทำงานของสมาชิกในทีม เพื่อให้เกิดความเข้าใจและรับรู้ถึงความต้องการ ความถนัดของสมาชิกแต่ละคน ช่วยให้เกิดความสนิทสนมและไว้วางใจมากยิ่งขึ้น และสามารถทำงานร่วมกันได้ง่ายขึ้น

วิชณู ศรีทองพานิช PA28 หัวหน้าฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตดินแดง ได้ใช้กระบวนการค้นหาความต้องการในการพัฒนาการบริการสาธารณะโดยทอดแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 100 คน ที่มาใช้บริการที่สำนักงานเขตดินแดง เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของประชาชนว่าต้องการให้สำนักงานเขตจัดให้มีการบริการใดเพิ่มเติม และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อดำเนินการต่อไป

วิระญา วอนอก PA28 นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการเฉลิมพระเกียรติ สดง.ส่งเสริมการศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ จ.ลพบุรี การเรียนรู้ด้านบทบาทและหน้าที่ของ สดง. ผ่านกิจกรรมสันทนการนักเรียนจำนวน 100 คน

วุฒิไกร ดวงพิกุล PA15 อดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบลฝายแก้ว จังหวัดน่าน ใช้ในการ 1.เผยแพร่ในองค์กร 1.1 อปท.=ผู้ช่วยผู้บริหาร, บุคลากร 80 คน ประชาชน 4,000 คน 1.2 สถานศึกษา=บุคลากร, นักศึกษา 900 คน 1.3 ศอช.=กรรมการ, อบรมงบ Pa แต่ผู้นำ, บุคลากรจังหวัดน่าน 500 คน 2.เผยแพร่ในหมู่บ้าน=ผู้ช่วย, กรรมการ, ประชาชน 800 คน รวมถึงใช้ 1.การวางนโยบาย แผน โครงการของชีวิต ของครอบครัว องค์กร หมู่บ้าน 2.การมีส่วนร่วม คิด ตัดสินใจทำงาน รับประโยชน์ ร่วมตรวจสอบ ของ ครอบครัว องค์กร เครือข่ายหมู่บ้าน 3.จัดทำเครื่องมือ ในการบริหารจัดการในหมู่บ้าน 4.การเสนอแนวคิด การบริหารจัดการ องค์กร/กองทุน ระดับอำเภอ/จังหวัด 3 คณะ

ศรายุทธ อันทะไชย PA9 อดีตสมาชิกสภาพัฒนาการเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้ในการจัดทำแผนบริหารจัดการป่าชุมชน 3 ตำบล คือ ต.โพธิ์ศรีสว่าง อ.โพนทอง, ป่าชุมชนตำบลขวาว อ.เสลภูมิ, ป่าชุมชนตำบลหนองขุ่นใหญ่ อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด ทั้งนี้การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เดิมจะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมอภิปราย ซึ่งมีไม่กี่คน แต่หลังจากจบหลักสูตร จะจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแบบใช้บัตรความคิด เป็นหลักทุกครั้ง ใช้กับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชน อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นักเรียน ครู โดยการมีส่วนร่วมกับสมาชิกในสังคม ในชุมชน ในขณะทำงาน ความหลากหลายทางความคิด นำไปสู่การอยู่ร่วมกัน ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการจะรับฟังและยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย ไม่นินทากัน หลังเลิกประชุม ที่สำคัญคือ ทำให้ได้ข้อสรุปที่ดี ที่ทุกคนทุกฝ่ายยอมรับ และสามารถดำเนินกิจกรรมต่อไปได้ด้วยความสามัคคีและราบรื่น

ศิริพร นามแดง PA28 นักวิเคราะห์นโยบาย สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ นำแนวทางการมีส่วนร่วมไปใช้ในโครงการยกระดับเศรษฐกิจชุมชน ด้วยระบบสารสนเทศ ภูมิศึกษาคู้งบางกะเจ้า ร่วมกับ มธ. มจร. ผู้ประกอบการในชุมชน และ อบต. โดยโจทย์วิจัยเป็นความต้องการของพื้นที่ กระบวนการดำเนินงานเน้นใช้การมีส่วนร่วมของชุมชน และ ผู้ที่เกี่ยวข้อง

สุรพงษ์ พวงคต PA28 *เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ กรมชลประทาน* ใช้ลักษณะการให้แนวคิดการทำกระบวนการมีส่วนร่วมในวงสนทนากันไป โดยพยายามใช้กระบวนการ โดยให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นส่วนตัว และพยายามนำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ ในรูปแบบงานวิจัย

อาคม วลิกชาติ PA23 *การไฟฟ้านครหลวง* นำเทคนิคการฟังอย่างเข้าใจ / การให้ความสำคัญของเสียงส่วนน้อยไปปรับใช้ โดยใช้ ORID กับ ชุมชนต่าง ๆ ในพื้นที่จำหน่ายไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง เขตบางขุนเทียน มีการเชิญชวนให้เกิดความสัมพันธ์ให้เปลี่ยนหลอดไฟฟ้าจากหลอดเดิมให้เป็น LED กับโครงการ “กรุงเทพต้องสว่างไสว” เมื่อการรับฟังเสียงส่วนน้อย หากนำมาแก้ไขปรับปรุงได้ จะได้ประโยชน์ทางอ้อมมากนำไปสู่การลดความขัดแย้งได้ดีมาก

